

N:o 6.

Ank. till Riksd. kansli den 12 mars 1894 kl. 12 midd.

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 2 i anledning af väckt förslag om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om upphäfvande af kongl. cirkulärbrevet den 14 juni 1820 om förbud mot skådespels uppförande å vissa dagar.

Kongl. brefvet den 14 juni 1820 innehåller:

“Då i afseende på långfredagen, påskaftonen och påskdagen skådespel på dessa dagar icke uppföras eller böra uppföras, kommer detsamma hädanefter jemväl att gälla för juldagen, julaftonen, pingstdagen och pingstaftonen samt alla böndagarna och dagar före desamma.“

Uti en till utskottet hänvisad af herr *Osv. Wikström* under n:o 100 väckt motion har denne anfört, att under en lång följd af år detta kongl. bref på de flesta ställen i landet icke tillämpats. Der åter tillämpning ifrågakommit, hade detta oblidt upptagits af en ganska talrik allmänhet samt såväl i pressen som eljest förebråelse rigtats mot den administrativa myndigheten för otillständigt tjenstenit. Af berörda förhållande trodde motionären sig vara berättigad till den slutsatsen, att omförmälda kongl. bref icke ansåges tidsenligt eller svarande mot tidsandans fordringar på frihet i det enskilda lifvet, samt att, då samma bref således öfverlevvat sin tid, detsamma syntes icke vidare böra gälla.

Att på papperet ega en lag eller föreskrift, som opåtaladt icke tillämpades, kunde för det allmänna rättsmedvetandet icke vara nyttigt, då derigenom skapades missaktning för lag och gällande föreskrifter icke allenast bland allmänheten utan ock bland de myndigheter, som det ålåge, att hvar på sin ort utföra lagstiftarens bud.

Då, såsom ofvan nämndes, det kongl. brefvet i fråga på de flesta ställen lemnades åsido och endast på få platser gjordes gällande, borde äfven tagas i betraktande den svåra ställning, i hvilken de verkställande myndigheterna på sistnämnda platser genom tillämpningen komme.

Detta allt syntes motionären kunna afhjelpas antingen genom ett uttalande i den rigtning, att det kongl. brefvet borde upphävas eller genom ett på motionen gifvet afslag så motiveradt, att deraf skönjdes, det Riksdagens mening vore, att samma bref fortfarande borde ega giltighet, i hvilket senare fall det torde kunna förutses, att hädanefter på hvarje ort ifrågavarande föreskrifter icke skulle blifva allenast en död bokstaf.

På grund af det anförda föreslog motionären skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, att ofvannämnda kongl. bref icke vidare skulle vara gällande.

Vid efterforskning utaf den historiska tillkomsten af förbud mot skådespels hållande på sön- och helgedagar har utskottet inhemtat, att Kongl. Maj:t genom resolution på presterskapets besvär den 20 november 1786, på andragande af presterskapet, att, då offentliga skådespels uppförande på nämnda dagar syntes efter hand vinna mera stadga, ståndet icke kunde dölja sin fruktan, att sådant blefve för kristendomen och sederna i längden medförande äfventyrliga följder, hvadan skådespel dädanefter borde förbjudas i riket på de till den Högstes ära afskilda dagar, förklarar, att i allmänhet uti riket inga offentliga skådespel på förenämnda dagar skulle vara tillåtna, men från detta allmänna förbud af offentliga skådespels hållande på sön- och helgedagar på andragna skäl tills vidare undantagit städerna Stockholm, Göteborg, Norrköping och Åbo.

Med afseende å innehållet i 1820 års kongl. bref torde det kunna antagas, att under tiden emellan 1786 års resolution och nämnda bref någon författning utkommit, som ändrat bestämmelserna i resolutionen, men någon sådan författning har ej återfunnits i det s. k. årstrycket eller uti någon för utskottet tillgänglig författnings-samling.

Lika med motionären håller utskottet före att förbud af ifrågavarande beskaffenhet icke uppbäras af den allmänna föreställningen och sålunda i strid emot densamma icke kunna behörigen upprätthållas. Om något bevis härför behöfver anföras, torde det vara tillräckligt att erinra, att, såvidt utskottet kunnat utröna, tillämpningen

af meranämnda kongl. bref icke ifrågakommit mer än i två landsortsstäder. Då sålunda detsamma i det närmaste råkat i förgätenhet och det desto mindre med fog kan ifrågasättas, att påbudet i fråga åter bör upplifvas, som tillställningar af beslägtad beskaffenhet med skådespel och andra sådana, hvaraf störande af sabbatsfrid lättare kan uppstå, opåtaladt får ega rum, har utskottet, som ingalunda förbiser, att den af motionären åsyftade utsträckta rätt att gifva skådespel torde böra ega tillämpning jemväl å långfredagen, påskaftonen och påskdagen, men af motionens innehåll finner sig förhindrad att derom afgifva något yttrande, härmed skolat hemställa, att Andra Kammaren ville för sin del besluta,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t förordna, att kongl. cirkulärbrevet den 14 juni 1820 icke vidare skall vara gällande.

Stockholm den 12 mars 1894.

På utskottets vägnar:

D. G. RESTADIUS.

Herr *E. G. Ekman* har anhållit få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
